

Vasile Cârlova

Ruinurile Tîrgoviştii

O, ziduri întristate! O, monument slăvit!
În ce mărimenaltă și voi ați strălucit,
Pă cînd un soare dulce și mult mai fericit
Își răvârșa lumina p-acest pămînt robit!
Dar în sfîrșit Saturn, cum i s-a dat de sus,
În negura uitării îndată v-a supus.
Ce jale vă coprinde. Cum totul v-a pierit!
Sub osîndirea soartei de tot ați înnegrit!
Din slava strămoșască nimic nu v-a rămas.
Oriunde nu se vede nici urma unui pas.
Ș-în vreme ce odată oricare muritor
Privea la voi cu rîvnă, cu ochi ațintător,
Acum de spaimă multă se trage înapoi
Îndată ce privirea îi cade drept pe voi...
Dar încă, ziduri triste, aveți un ce plăcut,
Cînd ochiul vă privește în liniștit minut:
De milă îl pătrundeți, de gînduri îl uimiți.
Voi încă în ființă drept pildă ne slujiți
Cum cele mai slăvite și cu temei de fier
A omenirii fapte din fața lumii pier;
Cum toate se răpune ca urma îndărăt,
Pe aripile vremii de nu se mai arăt;
Cum omul, cît să fie în toate săvîrșit,
Pe negîndite cade sau pierie în sfîrșit.
Eu unul, în credință, mai mult mă mulțumesc
A voastră dărîmare pe gînduri să privesc,
Decît zidire'naltă, decît palat frumos,
Cu strălucire multă, dar fără un folos.
Ș-întocmai cum păstorul ce umblă pre cîmpii,
La adăpost aleargă cînd vede vijălii,
Așa și eu acuma, în viscol de dureri,
La voi spre ușurință cu triste viu păreri.
Nici muzelor cîntare, nici milă voi din cer,
O patrie a plînge cu multă jale cer.
La voi, la voi nădejde eu am de ajutor;
Voi sînteți de cuvinte și de idei izvor.
Cînd zgomotul de ziuă înceată preste tot,
Cînd noaptea, atmosfera întunecă de tot,
Cînd omul de neazuri, de trude ostenit
În liniștirea nopții se află adormit,
Eu nici atunci de gînduri odihnă neavînd,
La voi fără sfială viu singur lăcrămînd
Și de vederea voastră cea tristă însuflat
A noastră neagră soartă descoper ne-ncetat.
Mă văz lîngă mormîntul al slavei strămoșești
Și simt o tînguire de lucruri omenești;
Și mi se pare încă c-auz un jalnic glas
Zicînd aceste vorbe: "Ce vai! A mai rămas,
Cînd cea mai tare slavă ca umbra a trecut,
Cînd duhul cel mai slobod cu dînsa a căzut."

.....
.....
Acest trist glas, ruinuri, pă mine m-au pătruns
Și a huli viața în stare m-au adus.

.....

Deci priimiți, ruinuri, cât voi vedea pământ,
Să viu spre mîngăiere, să plîng p-acest mormînt,
Unde tiranul încă un pas n-a cutezat,
Căci la vederea voastră se simte spăimîntat!

(V. Cârlova, *Ruinurile Tîrgoviștii*, în V. Mușat, *Vasile Cârlova*, Albatros, București, 1981, pp. 125-126)